

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 10. marca 1928.

Telefon št. 2552.

STEV. 29.

Nova potniška tarifa.

S 1. marcem t. l. je stopila v veljavo nova potniška tarifa. Po obliki in z ozirom na dejstvo, da velja enotno za celo kraljevino, bi se ta tarifa lahko smatrala za nekako pridobitev, toda če jo podrobno analiziramo, nam z gospodarskega stališča nova tarifa ne predstavlja posebne pridobitve. Tarifa je bila delana, kakor se v naši železniški komercialni službi večinoma dela, brez točnih statističnih podatkov in brez računskih zaključkov potniškega prometa v naši kraljevini za pretekla leta. Imelo se je pred očmi v glavnem dva momenta in sicer predvsem izenačenje različnih predpisov, ki so veljali po posameznih železniških direkcijah in recepcija nekaterih naprav, ki so v potniškem prometu inozemskih držav že davno upeljane in so se izkazale kot zelo praktične in koristne. Edin komercialen moment, ki je bil pri sestavi nove tarife nekoliko vpoštevan, je bil ta, da se opaža v višjih razredih potniških vlakov, kakor tudi brzovlakov zelo majhna frekvenca. Logična posledica tega dejstva bi morala biti, če se je želelo pridobiti večje število potnikov za višje razrede, da se cene vozniških listov za višje razrede v relaciji napram ceni, ki velja za III. razred, nekoliko znižajo. Zastopnik Zbornice za TOI v Ljubljani je na lanskoletni anketi v Beogradu predlagal, naj bi se pri nas uvedlo pri potniških vlakih razmerje cen vozniških listov po švicarskem vzoru 1:1½:2 namesto sedanjega razmerja 1:2:3, ki je razen pri nas samo v Češkoslovaški še v veljavi, dočim imajo vse ostale države mnogo ugodnejša razmerja. Sedanja napetost cen vozniških listov ni v nikakem razmerju z udobnostjo, ki jo nudi potniku potovanje v višjih razredih napram III. razredu, kar je tudi glavni vzrok nezadostne frekvence prvega in drugega razreda od strani plačujočih potnikov, ki ne uživajo nikakih ugodnosti. Konferenca tega predloga ni upoštevala in zato nova tarifa frekvenca v višjih razredih ne bo povečala.

Drugi predlog, ki v novi tarifi ni bil upoštevan, je bil, da naj se tudi pri potniških vlakih za razdalje preko 100 km upelje stopnjevitost tarife namreč sedanje čiste kilometerske tarife. Interes železnice bi moral biti, da ravno na ta način favorizira potovanja na večje razdalje, pri čemur ima

železnica tudi razmeroma največ za služka. Ker se pa je uvedla stopnjevitost samo za brzovlakov promet, je to brezdvoma enostranost, ki bo predvsem v prilog inozemskih brzovlakovih potnikov, dočim gros domačega potujočega občinstva z novo tarifo ni ničesar pridobil. Tudi razmerje cen brzovlakovih vozniških listov napram potniškem, ki znaša pri nas pri začetnih kilometrih 2:3:4 je pretirano visoko. Srbske državne železnice so imele pred vojno brzovlakovo tarifo v razmerju 1½:2¼:3¾ napram potniškem in južna železnica pa je imela v Avstriji razmerje 1½:2:2½, ki bi stvarno brez dvoma tudi za naše prilike najbolj konveniralo. Procentualni popusti po novi brzovlakovi tarifi znašajo:

Razdalja	I. razred II. razred III. razred		
	v odstotkih		
50 km	12½	0	0
100 km	12½	0	0
200 km	15	2	5
300 km	16	5	10
400 km	17½	7	15
500 km	19	12	20
700 km	23	17	30
1000 km	25	20	36

Uvedba predplačilnih listov je v novi tarifi samo teoretičnega pomena. Cene so tako visoko nastavljene, da bi moral biti abonent noč in dan na železnici, da bi mogel izkoristiti vozni listek. Ako primerjamo cene regionalnih mesečnih vozniških listov pri nas in v Avstriji, vidimo, da stane mesečni listek za vse proge na Nižjem Avstrijskem preko 1000 km 80 šilingov ali 640 Din, dočim stane pri nas 3.425 Din. Vsled tega trgovski potniki, trgovci in industriji okrožnih listkov in abonementov ne bodo mogli izkoristiti.

Z ozirom na gornja razmotrivanja prihajamo do zaključka da je smatrati novo potniško tarifo samo za elaborat prehodnega značaja in da bo cel kompleks vprašanj, ki so v zvezi z ureditvijo komercialne strani potniškega prometa v naši kraljevini treba takoj, ko bodo dogotovljene podrobne statistike frekvenca za leto 1926 in 1927, podvreči temeljiti reviziji, pri kateri bo treba predloge gospodarskih krogov nekoliko bolj upoštevati, kakor se je to zgodilo to pot, ko je Generalna direkcija zastopala skozinsko ozkoprsno fiskalno stališče.

Ukinitev direkcije pošt in telegrafa v Ljubljani.

Kakor poročajo današnji dnevniki, namerava minister pošt in telegrafa ukiniti poleg poštne direkcije v Splitu tudi ljubljansko direkcijo. Nimamo še avtentičnega poročila o nameri g. ministra pošt, vendar moramo že danes z vsem povdankom opozoriti merodajne faktorje, da bi povzročila ukinitve poštne direkcije v Ljubljani celi Sloveniji, zlasti pa našim gospodarskim krogom, nedogledno škodo. Komaj se je pošt in telegrafski položaj izboljšal in smo prišli do urejenih razmer, se že hoče z novimi uredbami vse zopet spraviti v prejšnji položaj nereda in kaosa. Kje naj bi mogel inšpektorat izvrševati vse naloge direkcije? Sposoben aparat in brezhibno poslovanje sedanje direkcije se zlahka ne da nadomestiti. Merodajni faktorji naj bi pomislili, da je Slovenija obmejna pokrajina in da mora že z ozirom na zunanje-politični položaj, ako se že noče upoštevati gospodarskih momentov, imeti brezhibno poštno upravo, ki bo vedno na mestu in kos vsem svojim nalogam. Izgovor g. ministra pošt, da namerava z ukinitvijo poštne direkcije shediti, ne drži in je jalov. Iz prakse vemo, da so imele vse take štednje nedogledne posledice, a da o prihrankih pri tem sploh ni bilo govora. Kako naj beograjska direkcija vodi posle ljubljanske direkcije, ko sama niti svojih ne ob-

vlada. Prepričani smo, da se vse reforme vršijo le iz golih centralističnih stremeljenj.

Mesto da bi se stremelo za izpopolnitvijo pomanjkljivih zvez v obsegu, ki bi odgovarjale zahtevam naše trgovine in industrije, se hoče iz razlogov štednje uničiti še to, kar imamo dobrega. Gospodarski krogi Slovenije zahtevajo, da ostane poštna direkcija neokrnjena, da bo mogla tudi v bodoče služiti interesom gospodarstva in ne pripustijo, da postane tudi naša direkcija žrtev nesrečnega centralizma, ki upropašča še ono, kar smo si z največjo muko in pridnostjo naših ljudi zgradili.

Z ukinitvijo ljubljanske poštne direkcije so nas strašili že v letu 1925 in danes nas zopet vznemirjajo. Sistematična gonja, ki hoče Slovenijo gospodarsko popolnoma uničiti, je tako dobro organizirana, da ne mine dan, ko ne bi slišali o kakem novem napadu, ki nas hoče gospodarsko popolnoma degradirati in spraviti v gospodarsko odvisnost Zagreba in Beograda. Stopnjema in previdno nam jemljejo vsako možnost za gospodarski razvoj, da moramo končno izkaveti in omahiti.

Slovenski gospodarski krogi odločno protestirajo proti nameri g. ministra pošt, ki hoče Slovenijo gospodarsko zopredstavljati in svarijo merodajne kroge pred takimi nevarnimi eksperimenti, ki morajo imeti najdalekosežnejše posledice za naš gospodarski razvoj.

Konzumna društva, nabavljalne zadruge in naše trgovstvo.

Dejstvo je, da so se od prevrata do danes konzumna društva tako razvila in pomnožila, da resno ogrožajo zlasti trgovce detaljiste. Naši trgovci so po prevratu posvečali delovanju konzumnih društev, nabavljalnih in železničarskih zadrug vse premalo pozornosti. Inflacijska doba je večino tako omamila, da ni nihče slutil nevarnosti, ki se bo pojavila tekom let od strani vedno močnejših konzumov.

Ne morem trditi, da se tozadevno proti konzumom od strani naših trgovskih organizacij ni dovolj storilo. Delalo se je mnogo, vendar so bili uspehi minimalni. Temu pa niso krive naše organizacije. Krivce je treba iskati drugje.

Vse ovadbe, ki so jih posamezne organizacije, kakor tudi pojedinci predložili obrtnim oblastvom, češ, da se v konzumih in zadrugah prodaja tudi nečlanom, so ostale brezuspešne. Oblastva so take prestopke kaznovala z globami, ki absolutno niso imele nikakega učinka. Prestopki so se nadaljevali, trgovci so uvideli, da oblast ni na njihovi strani, konzumenti nasprotno so bili prepričani, da jim je dovoljeno kupovati tudi v zadrugah in tako se to poslovanje razvija z vedno večjo škodo realne trgovine. Zdi se, da živimo v brezpravni državi, kjer se zakoni ne spoštujejo! Drugod se zdi, da so v tem oziru drugega mnenja. Pred nami leži razsodba upravnega sodišča na Dunaju, ki je na ovadbo nekega trgovca potrdilo razsodbo prvostančnega sodišča, katero je obsodilo poslovanje konzumnega društva, ker je nekemu članu prodal več blaga, kot ga je potreboval za svojo družino in katero je slednji potem prodal nečlanu.

Upravno sodišče je priziv poslovanje Konzumnega društva zavrnilo z motivacijo, da so konzumna društva zadruge konzumentov, ki nabavljajo

blago za skupno uporabo, bodisi na debelo ali za nadrobno oddajo svojim članom. Vselej pa se mora vršiti prodaja v izmeri osebnih potreb. Nadaljnja prodaja blaga tretji osebi — nečlanu ni dopustna. Preskrbovanje nečlanov z blagom je prepovedano.

V Nemčiji so davčni uradi naložili vsem zadrugam, ki se bavijo s prodajo nečlanom, poseben davek. Vse tozadevne pritožbe konzumov in zadrug so bile zaman.

V Nemčiji se sicer priznava potreba in važnost zadrug, zato jih tudi podpirajo, vendar ne proti pravilom in zakonu, z druge strani pa državne oblasti v polni meri ščitijo tudi realno trgovino, ker se zavedajo, da je trgovec oni faktor, s katerim je treba računati in ki državi največ prinaša na državnih dajatvah.

Naša oblastva bi lahko brez vsakega uporabila določila zadružnega zakona z dne 9. aprila 1873, ki je v naših krajih še vedno v veljavi. § 1 tega zakona jasno omejuje delokrog zadruge. Ta meja je v judikaturi točno določena. Obrat statutarne poslov se mora omejevati samo na člane. Zadruga, ki gre preko tega, stvarno ni več zadruga, ampak podjetje kakor vsako drugo.

Nadzor zadrug je čisto odrekel. Tako sodnijskih, kakor tudi revizijskih zvez. Zloraba je prerastla zdravo zadružništvo.

Zadruga, ki posluje z nečlani, je kazensko odgovorna. Vsak prestopok lahko izzove z ovadbo na državno pravdnništvo obsodbo prizadetih članov načelstva, nadzorstva in zadružnikov sploh po § 88 zadr. zakona in sicer po deželni (okrožni) sodnji radi pregreška. Sodnja mora obsojiti zadrugo po predpisu § 37. prijaviti politični oblasti, ki mora v treh mesecih izreči je-li razpušča zadrugo ali ne.

Kontrola glede članov je lahka, ker po § 14 zadr. zak. sme vsakdo pri zadrugi pregledati listo članov. Tako bi morala oblastva postopati in pritožbe bi kmalu prenehale. Nekatere zadruge in konzumi, ki prodajajo nečlanom,

JUGOSLOVANSKI TUJSKI PROMET.

Po podatkih državne direkcije pomorskega prometa v Splitu so bile frekvenčne številke jugoslovanskih paroplovnih družb v zadnjih treh letih 1925, 1926 in 1927 sledeče: 787.399, 1.091.078, 1.215.437 oseb. Dvig je zlasti posledica velikega prirastka v tujem prometu. Za letošnje leto računajo še z nadaljnjim dvigom. V Splitu se bo vršila v bližnjem času konferenca tujskoprometnih interesentov, ki se bo pečala z vprašanjem potrebnih novih hotelskih stavb. Kot temelj služijo načrti dunajskega arhitekta Alfreda Kellerja iz zadnjih predvojnih let.

KOŽNI SEJEM V LJUBLJANI.

Kožni sejem v Ljubljani na velesejmu se ponovi dne 20. marca t. l. Interesenti naj pošljejo na naslov »Divja koža«, Ljubljana, kože vseh vrst divjačine, dobro sušene in neustrojene, do 15. t. m.

BANKOVCI PO 10.000 KRON.

Oni bankovci, ki jih je izdala Avstrijsko-ogrska banka in se glasijo na 10.000 kron ter imajo napis »Deutschösterreich«, se sprejemajo pri glavnem za vodu in pri podružnicah Avstrijske Narodne banke samo še do 31. marca 1928 v zamenjavo. Po tem dnevu ugasne za banko vsaka obveznost, da bi dala zanje katerokoli odškodnino.

BORZA ZA SUROVO MASLO NA DUNAJU.

V prostorih dunajske produktne borze se vršijo vsak teden enkrat sestanki interesentov trgovine s surovim maslom, in sicer ob petkih. Ni pa še določeno, če se bo ta institucija primerno razvila, kar je odvisno od udeležbe v poštevi prihajajočih krogov. V novih uzansah borze za poljedelske produkte so sprejete tudi določbe za trgovino s surovim maslom in z jajci.

se sklicujejo na posebno določilo, ki določa, če je v zalogi več blaga, kakor ga člani potrebujejo, da smejo tega prodati tudi nečlanom.

To določilo je za našega trgovca najusodnejše, če ne bi bilo tega določila, bi bila borba proti zadrugam lažja. In vendar zadruga to določilo do skrajnosti in nesramno izkorišča: jo sebi v nečast, trgovcu v škodo.

Jasno in nepobitno dejstvo je, da v sedanjih časih občutne krize, ostre konkurence zadruga gornje določilo v zasmeh trgovstvu izigrava, ker je absolutno nemogoče, da bi zadruga, ki se omejuje izrečno na gotovo število članstva, ne vedela za količino blaga, ki ga lahko in sme nabaviti za svoje člane. Vsak trgovec v tej krizi preračuna natančno kakšna mora biti njegova zaloga, da zadosti svojim odjemalcem v količini blaga. Tem ložje je to nabavljajim zadrugam, ki imajo fiksno določen delokrog svojih odjemalcev. Zato je tak izgovor smešen in bi se oblastva nanj ne smela ozirati!

In danes bi izrazili samo še ponovno željo, da naši tovariši posvečajo poslovanju konzumov več pozornosti, oblastva pa, da pomagajo zakonom do uveljavljenja! L.

J. L.

Pod kakimi pogoji in kako obvladajo nemške banke akreditivne posle.

(Konec.)

B. Duplikat voznega lista.

14. Kot pravilen smatramo duplikat voznega lista tedaj, ako je opremljen z železniškim prejemnim žigom. Žige o tehtanju zahtevamo le na izrečno zahtevo.

15. V ostalem pa smo pri prevzemanju duplikatov voznih listov opravičeni postopati po svojem najboljšem prevdanku v slučajih, kjer ne prejmemo posebnih navodil, zlasti prevzeti duplikate voznih listov, ki se glase na drugi naslov, kot je oni nalogodavca, n. pr. na kakega špediterja.

16. Pri zbirnih pošiljkih se smatramo opravičenim, prevzeti mesto duplikata voznega lista odpremno potrdilo špediterja.

C. Skladišni list.

17. Kjer ni posebnih predpisov, sprejemamo kot skladišne liste ne samo one koncesioniranih podjetij, temveč tudi take, ki so izdani od drugih oseb.

18. Skladišni listi se morajo glasiliti ali na nalogodavca, na nas ali pa na imetnika, oziroma jim mora biti priloženo potrdilo, da je blago uskladiščeno na razpolago nalogodavcu ali nam.

19. Za boniteto podjetij, oziroma oseb, pri katerih je blago uskladiščeno, ne jamčimo.

20. Skladiščno zavarovanje pregledamo ali pa oskrbimo le, če je to posebej predpisano z navedbo rizikov. Opombe o zavarovanju v skladiščnem listu smatramo kot pravilne.

D. Zavarovalni papirji.

21. Pod zavarovalnimi papirji razumemo pravilne specialne police ali zavarovalne certifikate. V slučajih, kjer ni predpisana višina zavarovanja, velja kot minimalna zavarovalna vsota fakturni iznos ali pa znesek, izplačan na podlagi akreditiva.

22. Pri akreditiranjih v inozemski veljavi smo opravičeni prevzeti police, ki se glase na marke, v kolikor odgovarja zavarovalna vsota po tečaju dneva naložitve višini akreditiva. Brez posebnega predpisa od strani nalogodavca zahtevamo le kritje običajne transportne nevarnosti; kritje ostalih rizikov mora biti posebej predpisano. Pri predpisu »kritje proti vsem nevarnostim« (Deckung gegen alle Gefahren — all risiko) zahtevamo razen kritja običajne transportne nevarnosti tudi zavarovanje proti nevarnosti vojne, min, torpedov in represalij, proti tatvini, zaplenitvi in pustošenju pri vstajah.

23. Za boniteto zavarovalnic in posredovalcev (maklerjev) ne jamčimo.

III.

24. Kjer nimamo posebnih predpisov smo opravičeni po svojem najboljšem prepričanju:

25. a) prevzeti dokumente o delnih dobavah;

26. b) pri kvantitativnih označbah ali pri navajanju vrednosti s pristavkom »približno« ali s pristavki enakakega pomena dopustiti razlike do 10%;

27. c) honorirati dokumente, pri katerih je bilo kaj povzeto, brez odbitka, v kolikor je iz njih razvidno, da gre povzetje za stroške dovoza, naložitve, voznine, tehtanja ali podobno;

28. d) če so zahtevane izjave strokovnjakov o stanju blaga ali podobna potrdila (analizni atesti), prevzeti jih, ne da bi se informirali o osebi strokovnjaka;

29. e) kjer je predpisana takojšnja naložitev, prevzeti pri pošiljkih iz Nemčije dokumente, datirane približno trideset dni po prejemu naloga po nas.

Zasedanje Zbornice TOI v Ljubljani.

V prostorih Zbornice za trgovino, obrt in industrijo se bodo vršile dne 14. in 15. marca t. l. redne seje zborničnih odsekov in plenuma.

Seja trgovskega odseka se vrši v sredo, dne 14. marca 1928 ob pol 11. uri dopoldan. Dnevni red: 1. Dispensne prošnje. 2. Izjave o obrtnopravnih vprašanjih. 3. Poročilo o poslovanju. 4. Poročilo o izdaji zborničnega glasila. 5. Predlogi glede izpremembe mednarodne poštne konvencije. 6. Načrt uredbe o odpiranju in zapiranju obratov. 7. Poročilo o akciji za samostojnost Trgovskega bolniškega in podpornega društva v zvezi z reorganizacijo bolniškega zavarovanja. 8. Osnutek zakona o prisilni poravnavi. 9. Prošnje trgovskih nadaljevalnih šol za zbornični prispevek.

Seja obrtnega odseka se vrši v sredo, dne 14. marca 1928 ob pol 11. uri dopoldan. Dnevni red: 1. Dispensne prošnje in načelne obrtnopravne izjave. 2. Poročilo o predlogu zborničnega podpredsednika g. Ivana Ogrina glede obrtnega pospeševanja. 3. Poročilo o predlogu zborničnega podpredsednika g. Ivana Ogrina glede obrtnega nadaljevalnega šolstva. 4. Poročilo glede poslovnika. 5. Poročilo glede zborničnega glasila. 6. Bolniško zavarovanje. 7. Uredba o odpiranju in zapiranju obratov. 8. Prošnje obrtnih nadaljevalnih šol za zbornični prispevek. 9. Imenovanje zborničnih zastopnikov v odborih obrtnih nadaljevalnih šol.

Seja industrijskega odseka se vrši v sredo, dne 14. marca 1928 ob pol 11. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Poročilo o stanju trgovskih pogajanj z inozemskimi državami. 2. Stališče glede izenačenja carinske nomenklature. 3. Osnutek zakona o prisilni poravnavi. 4. Reforma zakona o drž. računovodstvu. 5. Poročilo glede poslovnika. 6. Poročilo glede zborničnega glasila. 7. Vodni zakon. 8. Zakon o industrijski svojini.

Plenarna seja zbornice se vrši v četrtek, dne 15. marca 1928 ob 9. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Zapisnik plenarne seje 19. decembra 1927. 2. Poročilo zborničnega predsednika. 3. Poročilo računskih pregledovalcev o zborničnih računskih zaključkih za leto 1927. 4. Poročilo o poslovanju. 5. Poročilo o predlogu zborničnega podpredsednika g. Ivana Ogrina glede obrtno-pospeševalnega urada. 6. Poročilo o predlogu zborničnega člana g. R. Stermecki-ja glede izdaje zborničnega glasila. 7. Reorganizacija bolniškega zavarovanja. 8. Vprašanje obveznega signiranja hmelja. 9. Poročilo o razpravah ožjega odbora za komercializacijo železnic. 10. Izvoz surovih kož in kosti. 11. Poročilo o davčnih vprašanjih. 12. Predlog za imenovanje v razna zastopstva. 13. Predlogi zborničnih članov.

Italijanski zunanji dolgovi in plačilna bilanca.

O najnovejših podatkih glede zunanjih dolgov Italije je objavila »Banca Francese e Italiana per l'America del Sud« v eni svoji publikaciji sledeče pripombe:

Pred vojno smo morali plačevati inozemstvu okoli 185 milijonov lir za obresti v tujini naloženih papirjev kakor tudi za zunanje kapitale, ki so bili investirani v Italiji, ter za inozemska podjetja, ki so delovala v Italiji. Na drugi strani pa je dobivala Italija od raznih udeležb v inozemstvu okoli 50 milijonov lir na leto. Na ta način je znašal primanjkljaj okoli 135 milijonov lir na leto.

Ob času vojne so nastali precej zapleteni odnosi dolgov in terjatev italijanske države v inozemstvu, toda v stvari se lahko gre preko njih, ker se računa, da se izenačujejo.

Po vojni, in sicer ob koncu l. 1924., je bil položaj inozemskih kapitalov v Italiji in italijanskih v inozemstvu tak, da je izhajal za Italijo dolg v znesku 2½ do 4 milijard v papirju ali od 700 milijonov do ene milijarde v zlatu. K temu je treba dodati dolgeve, ki so jih najeli država in zasebniki in ki znašajo: 335 milijonov dolarjev, 1½ milijona šterlingov, 20 milijonov švicarskih frankov, 3 milijone goldinarjev, skupaj eno milijardo 700 milijonov lir v zlatu. Celotni dolg Italije napram inozemstvu bi torej znašal 2½ milijarde lir v zlatu.

ZNIZANJE NEKATERIH CARINSKIH POSTAVK.

K gornjemu predmetu smo prejeli naslednji dopis:

Spremembe, kakor nam jih je prinesla pogodba z Anglijo, bi se moralo trgovstvu pravočasno sporočiti, da se obvaruje škode.

Kako se carini n. pr. blago, ki pride iz Angleške, vendar preko špediterja v Hamburgu.

Pošta (carinarska) tega ne upošteva, ali tudi ne more konstatirati, ker je blago poslala angleška tvrdka v Manchesteru v transitno skladišče Hamburg. Tam ga je nemški špediter odpremil z nemškimi spremnicami v Ljubljano. Seveda se je blago deklariralo kot izvirajoče iz Hamburga ter carinilo po stari tarifi. Kaj naj se proti temu ukrene? To je težavna stvar. Pri tem je treba še tudi omeniti, da vsa naša statistika nima pravega pomena. Ker se že vrednost blaga taksira samovoljno. Blago, ki je vredno brez carine Din 15.000, se je vpisalo za Din 7000. Faktično angleški izdelek se deklarira, ker pride čez Nemčijo, kot nemški fabrikat. Dobili bomo na ta način popolnoma napačne podatke tako glede vrednosti blaga, kakor glede množine uvoženega blaga!

Udomačila se je navada, da se tekstilni trgovci v veliki izmeri poslužujejo pošte, namesto železnice, ker dobe na ta način blago hitreje in brez špediterjev. Vrednost blaga, ki prihaja v paketih po pošti, ki bi sicer radi teže moralo priti po železnici, gre v milijone.

Op. uredn.: K gornjim izvajanjem pripominjamo, da veljajo pogodbene tarife ergovinske pogodbe z Anglijo tudi za vse druge pogodbene države po klavzuli največjih ugodnosti. Blagu, ki se pošilja preko inozemskih tranzitnih skladišč, je treba priložiti originalno izvorno izpričevalo in je v takem primeru carinjenje pošiljke po pogodbeni tarifi absolutno zagotovljeno.

Končno pripominjamo, da je moral vsak trgovec računati z eventualnostjo skorajšnjega uveljavljenja pogodbe z Anglijo, ker je bila že meseca novembra od Narodne skupščine odobrena.

Glede vodenja statistike o naši zunanji trgovini opozarjamo na več člankov, ki jih smo priobčili o tem predmetu, zlasti glej članek z dne 7. januarja 1928.

ZIVNO V TRSTU.

Iz Prage poročajo o nameri Živnostenske banke, da opusti svojo tržaško podružnico ter da se v ta namen pogaja že z neko italijansko velebanko, ki hoče svoje podružniško omrežje razširiti na Trst. Vzrok za ta korak Živnostenske banke je iskati v tem, da je njena tržaška podružnica zgubila svoj prejšnji pomen.

Dr. M. Škerlj:

Nekaj poglavij iz delniškega prava po poljskem osnutku delniškega zakona.

(Po predavanju v društvu »Pravniku«.)

(Nadaljevanje.)

III. Minimalna vsebina statuta.

1. Minimalna vsebina statuta je v vseh novih osnutkih določena prilično enako. Dočim pa Šv. in L. poleg obvezne vsebine takoj v posebnih členih skoro izerpno naštevata one primere, ki morajo biti urejeni v statutu, da veljajo za družbo, tega P. ni storil. Prvo mi se vidi boljše, važen vodnik je taka določba pri sestavljanju statuta. Kaj se to pravi, ve, kdor je imel priliko pregledovati osnutke statuta, poleg tega pa je to važno tudi za razmejitev delokroga skupščine in načelstva. Izmed posameznih točk, katere naj urede statuti, naj tu omenim samo delniško glavnico in delnice.

2. Po P. 5 mora delniška glavnica znašati najmanj 100.000 zlatov (nad 600.000 Din). Ostali zakoni ne določajo najmanjšega zneska delniške glavnice. KE se je s tem vprašanjem bavila izerpno in je sledajče odklonila vsako omejitev. Priznalo se je sicer, da oblika dd. ni primerna za manjša podjetja, da se zlorablja za omejitev zaveze, da dd. s premajhno delniško glavnico čisto zabredejo v konkurz, toda upoštevalo se je, da je v Švici nebroj malih »imobilarnih« dd., ter trdilo, da bi bila vsaka določitev minimalne delniške glavnice povsem proizvoljna in da se dajo izvesti o odgovornosti ustanoviteljev in organov družb, kar pa se tiče prometa z delnicami takih družb, s primerno, borzno zakonodajo, ki bi za delnice družb s premajhno delniško glavnico (in za delnice s premajhno nominalno vrednostjo) ne pripuščala kotacije. Vprašanje se brez dvoma pojavi tudi pri nas, kajti to stoji, da so se pri nas dd. včasih ustanovile z relativno in celo z absolutno prenizko lastno glavnico, s tako, ki očitno ni bila v nikakršnem razmerju s stroški, kateri so spojeni z ustanovitvijo dd. in s samim začetkom kakoršnjakoli podjetja. Res da to velja še mnogo bolj za družbe z omejeno zavezo, saj pa tudi ni dvoma, da treba znesek minimalne glavnice družb z om. zav. znatno zvišati, če že ne povsem valorizirati. To so tudi že storili naši sosedje na ozemlju bivše a. o. monarhije in lt. in Šv., ki na novo uvajata družbo z om. zav., določata 50.000 lir in 20.000 frankov kot najmanjšo glavnico. Bila bi izvestna nedoslednost, ako bi glavnica dd., ki so v obče namenjene večjim podjetjem, smela biti manjša. Opozoriti treba tudi na to, da je po koncesijskem sistemu glede višine glavnice ipak mogoč izvesten upliv upravnega oblastva, po normativnem pa ne.

3. Glede najmanjše višine delnic ima P. 30 določbo, imenska vrednost naj ne bo pod 100 zlatov (nad 600 Din), pri dd., ki imajo značaj naprav v občo korist, ne pod 25 zlatov. Ostali zakoni tudi za ta del nimajo določb; da je KE videla kavtelo v borzni zakonodaji, sem že omenil. Tu je stvar tudi za nas nekaj težja nego glede višine delniške glavnice. Analogija z družbo z om. zav. bi šepala, kajti delnice morajo biti načelno enake, osnovni vložki pri družbi z om. zavezo ne, in delnice so redno namenjene za promet, poslovni delež pri družbi z om. zav. pa naj niti ne bo usposobljen za to. Gre tu za temeljno vprašanje, ali in koliko naj se pospešuje razširitev delnic v široko občinstvo ali ne, ali naj se po angloamerikanskem načinu uvede takozvana mala delnica. Pereče to vprašanje danes pri nas ni, dejanski imamo skoro same male delnice, saj njihova imenska vrednost včasih ne dosega niti 10, skoro nikoli 25 zlatih frankov, in vendar so se delnice malo razširile v široko občinstvo. Položaj se pa lahko izpremeni in zato bi vendar kaza-

lo postaviti izvestno mejo, kajti za malega varčevalca delnica pač ni najprimernejši način nalaganja prihrankov, spekulacije malih ljudi pa tudi ne kaže pospeševati. Seveda ne bo lahko mogoče, da bi se zneski našega DR (200 K oz. 100 K) enostavno valorizirali.

IV. Zagotovitev delniške glavnice pri ustanovitvi z gotovino.

1. Norme o zagotovitvi delniške glavnice so poleg norm o organizaciji dd. že danes po obsegu najobširnejše poglavje modernih delniških zakonov. Iz njih se zlasti vidi napor zakonodavcev, da se dd. dá zdrav temelj in da se zaščiti občinstvo pred nerednostimi, ki se tako često gode ravno v ustanovnem stadiju, dasi se posledice pogosto pokažejo šele pozneje. Iz raznoličnosti teh norm, iz njihove rastoče kazuistike in strogosti se pa tudi vidi posebno jasno, da zakon, ki neposredno posega v gospodarstvo, redno šepa za življenjem, da sicer zapira vrata, katera je našel odprta za zlorabe, da pa se mu često ne posreči preprečiti otvarjanja novih vrat, skozi katera silijo v zakonsko zgradbo dd. človeška nezadostna preudarnost in lahkomišljenost in včasih pač tudi zloba. V novih zakonih jasno vidimo ta boj, obenem pa tudi, da sta način boja in strogost bojnih sredstev v mnogočem odvisna od bojišča. Dokaj strožja so sredstva, ki jih uporabljata P. in deloma tudi It., nego sredstva gospodarski mnogo, kako bi rekel, kulturnejše Šv. ali L.³

2. Deliti se dajo predpisi o zagotovitvi delniške glavnice v razne skupine, zlasti z vidikov zaščite dd. same, bodočih delničarjev, občinstva in narodnega gospodarstva, in zopet z vidika osebne zaščite, t. j. odgovornosti pri ustanovitvi sodelujočih oseb, in stvarne zaščite, kjer pride zlasti v poštev kvalifikovana ustanovitev, t. j. ustanovitev, pri kateri se delnice ne plačajo z gotovino, nego z drugačnimi imovinskimi predmeti, stvarnimi vložki (apori), dalje ustanovitev, kjer se pred pravnim postankom dd. za gotovino ali sicer odplatno, pa ne za delnice, nabavijo razne naprave za dd., slednjič ustanovitev, pri kateri naj ustanovitelji ali druge osebe z ozirom na ustanovitev dobe razne ugodnosti na račun dd. ali pravic bodočih delničarjev. No po nobenem teh vidikov se snov ne da obdelati enotno, to pa zlasti zbog tega, ker poznajo zakoni dve obliki načina ustanovitve, namreč ustanovitev, pri kateri je krog bodočih delničarjev že z vsega početka določen (naenkratna ali simultanska ustanovitev), in ustanovitev, pri kateri se bodoči člani družbe pridobivajo iz širokega občinstva s pozivi, da naj s podpisovanjem delnic stavijo ponudbe za sprejem v družbo (postopna, sukcesivna ustanovitev). Pri teh dveh načinih ustanovitve pa so kavtele jako različne, različne zlasti tudi med poedinimi zakoni. Zato poskusim snov razdeliti na nekaj mešan način, v nadi, da postane stvar tako kolikor mogoče pregledna.

(Dalje prihodnjik.)

³ Lihtenštajnski zakon je danes gotovo po obsegu in vsebini najpopolnejša ureditev delniškega prava. V njem je zbrano in v obliki kodifikacije podano vse, kar se je v zadnjih letih kješibodi pisalo in predlagalo na polju akcijskega prava. Suknja je, ki je Lihtenštajnu mnogo prechlapna, velika večina norm se za tamonjšje domače dd. ne bo nikoli ali vsaj silita redko uporabljala. Namenjen je zakon pač pred vsem tujim družbam, ki bi za svoj sedež izbrale Lihtenštajn ali ga prenesle tja iz razlogov, ki imajo malo etika z lihtenštajnskim domačim gospodarstvom. Vendar pa je ravno zaradi svoje izcrpnosti v vseh mogočih vprašanjih delniškega prava ta zakon, dasi ni pričakovati znatnih neposrednih praktičnih izkušenj na njegovi podlagi, nekoliko namenjen, da služi drugim zakonodavcem kot vzorec vsaj za obseg, v marsikaterem pogledu pa tudi za način ureditve bodočih kodifikacij delniškega prava. Naj omenim le, da ureja n. pr. kvotne delnice (brez imenske vrednosti), delavske delnice, zaščito pridobljenih pravic delničarjev, pluralno glasovalno pravico, delnice in drugačne listine za užitek, opcijsko pravico, razne načine spojitve (fuzije), dd. z izpremenljivo glavnico itd.

Razširjajte »Trgovski list«!

Trgovina.

Trgovina med Poljsko in Nemčijo je lani kljub carinskemu boju lepo narasla. Izvoz iz Nemčije v Poljsko je znašal 428.601.000 zlatih frankov (leto prej 211.632.000), izvoz Poljske v Nemčijo pa 466.963.000 (330.548.000). Velika udeležba Nemčije na poljski zunanji trgovini nam postane tembolj jasna, če pomislimo, da je reprezentiral leta 1927 ves poljski uvoz vrednost 1.680.552.000 zlatih frankov (896.232.000), ves poljski izvoz pa vrednost 1.459.379.000 zl. frankov (1.306.040.000). Nemčija je bila torej na blagovnem importu Poljske udeležena s 25,5 odstotki (23,6), na izvozu pa s 32 odstotki! (25,3). Zanimi nas poleg splošno visokih števil tudi dvig od leta 1926 na 1927 in sicer tako pri izvozu kot pri uvozu.

Ruski petrolejski eksport raste. Po podatkih ruskega naftnega sindikata je povpraševanje po petrolejskih produktih v 1. četrtletju tekečega gospodarskega leta zopet naraslo. Skupni izvoz je znašal 575.000 ton, za 20,2 odstotkov več kot v odnosnem četrtletju prejšnjega leta. Izvoz petroleja je narasel v tem času za 44,2%, bencina za 29,4%, olja za mazanje za 36,2%. Zadnji produkt je narasel zlasti v uvozu v Italijo. Od skupnega izvoza je šlo 84,4% v Evropo, 8,7% v bližnji vzhod. Eksport v Italijo se je dvignil za 32,6%, v Nemčijo, Avstrijo in Češkoslovaško za 30%, v Turčijo, Bolgarijo in Grško pa za 113 odstotkov.

Industrija.

Vacuum Oil v Češkoslovaški. Vacuum Oil je vzela za dobo treh let v zakup kolinsko petrolejsko rafinerijo z opcijsko pravico za nadaljna tri leta. Sedaj si hoče zgraditi lastne obrate v Prerovi na Moravskem. Kolin je na Češkem. »Prager Presse« izve, da je dobila Vacuum Oil že stavbno dovoljenje. Ni pa izključeno, da bo kupila Vacuum Oil v zakup vzeto kolinsko rafinerijo, za katero se poleg nje zanima še drug kapital, domači in inozemski. Zgradba novih obratov v Prerovi bi zahtevala okoli 55 milijonov Kč, dočim bi stal nakup kolinskih objektov le 25 do 30 milijonov Kč. V maju se bo definitivno odločilo, ali bo vzela Vacuum Oil kolinsko rafinerijo še nadalje za tri leta v zakup ali pa če se bo odločila za zgradbo v Prerovi. Spomnimo se še, da je pri razdelitvi srednjeevropskih držav med velike petrolejske družbe pripadala Češkoslovaška družbi Vacuum Oil.

Predsednik Mayrisch in Mednarodna zveza jekla. Z imenom umrlega predsednika Mayrischa je neizbrisno spojena zgodovina razvoja Mednarodne jeklene zveze. Mayrisch je po dolgoletnem trudu osnoval to veliko pogodbeno tvorbo, ki je prvič po vojski združila industrije Francije, Belgije in Nemčije. Kot generalni ravnatelj največjega luks. kovinskega koncerna Ardeed je stopil Mayrisch med vojsko v vodilne vrste luks. kovinske industrije. Ta industrija je mogla poslati po vojski k pogajanju moža, ki je z ljubeznivostjo združeval strokovno znanje v vseh vprašanih železne industrije. Pogodbeniki jeklene zveze so počastili njegovo veliko delo s tem, da so ga po sklenjeni pogodbi soglasno izvolili za predsednika jeklene zveze. Njegov provizorični naslednik je zaenkrat Thyssen.

Ljubljanska borza.

Tečaj 9. marca 1928	Povpraševanje Dtn	Ponudba Dtn
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h gold.	—	22:89
Berlin 1 M	13:5825	13:6125
Bruselj 1 belga	—	7:931
Budimpešta 1 pengő	—	9:95
Curih 100 fr.	1093:50	1096:50
Dunaj 1 šiling	7:9960	8:0260
London 1 funt	277:12	277:92
Newyork 1 dolar	56:77	56:97
Pariz 100 fr	222:77	224:77
Praga 100 kron	168:15	168:95
Trst 100 lir	—	300:72

Prispevajte v fond za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo v Ljubljani!

VIII. Ljubljanski velesejem

Od 2. do 11. junija 1928.

Tekstilna industrija v Sloveniji. Tekstilna industrija Slovenije se v zadnjih letih prilično ugodno razvija, kar je tembolj hvalevredno, če pomislimo na današnje splošno težko gospodarsko stanje in na umetno in nepredvideno narejene težkoče, ki ovirajo v splošnem našo industrijo v njenem razvoju. Tekstilna industrija postaja polagoma eden najglavnejših produkcijskih procesov našega gospodarstva. Njen razvoj bo tudi znatno uplival na postavko trgovinske bilance. Prepotrebno je, da se neprestano opozarja merodajne faktorje na važnost njenega razvoja in predoči konzumu njeno zmožnost.

Iz zadnje navedenih razlogov in iz interesa skupnosti in složnosti je potrebno, da se naša tekstilna industrija enkrat v letu reprezentativno pokaže. Najugodnejšo priliko ji nudi vsakoletni velesejem v Ljubljani. Opozarjamo vse industrijalce te branže, da se letošnji velesejem vrši od 2. do 11. junija in jih naprošamo, da se udeležijo te prireditve, vsaj s tem koristijo samemu sebi in skupni stvari. Kakor čujemo, se uprava velesejma bavi z organizacijo specialnega tekstilnega oddelka.

Gostilničarska, kavarniška in hotelska razstava na Ljubljanskem velesejmu. To razstavo se bo priredilo v okvirju letošnjega velesejma od 2. do 11. junija. Obsegala bo vse potrebščine industrijskega in obrtnega izvora, ki jih potrebujejo naši gostilničarji, hotelirji in kavarnarji za izboljšanje svojih starih ali ustanovitev novih obratov. Tej razstavi pa bo priključena tudi tujsko-prometna razstava, ki bo služila številnim obiskovalcem velesejma v orientacijo in izbiro bodočega letovišča. Vsako posamezno letoviščarsko podjetje (hotel, pension ali tudi letoviščarski kraj skupno) dobi svoj posebni oddelček, kjer razstavi propagandni material, prospekte, fotografije, slike, modele itd. — Važna pa je ta razstava tudi za naše hotele v mestih in je njih udeležba vsekakor zelo priporočljiva. Prepričani smo, da se bo s to razstavo znatno dvignila gostilničarska, kavarniška in hotelska obrt, pa tudi tujski promet. Specialne informacije in razstavne pogoje daje vsakomur radevolje uprava Ljubljanskega velesejma v Ljubljani. Opozarjamo pa vse zainteresirane, da se prijavni termin skoro zaključuje.

Bolgarska vlada je dovolila udeležencem letošnjega Ljubljanskega velesejma, ki se vrši od 2. do 11. junija, 50% popust na vseh svojih železnicah. To velja tudi za zainteresirane, ki potujejo iz Turčije preko Bolgarije na naše ozemlje. Olajšava velja za dohod na velesejem od 17. maja do 7. junija t. l., za povratek pa od 5. do 18. junija t. l.

Iz naših organizacij.

Trgovski gremij v Mariboru vabi na redni občni zbor, ki se bo vršil v sredo, 28. marca 1928 ob 19. uri v Gambinovi dvorani v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. nagovor predsednika. 2. Poročilo o poslovanju v poslovnem letu 1927. 3. Blagajniško poročilo. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Sklepanje o proračunu za leto 1928 ter določitev letnih gremijalnih doklad. 6. Volitev načelnika, dveh podnačelnikov, 8 odbornikov in 4 namestnikov v upravni odbor, dveh članov in enega namestnika v šolski odbor, dveh računskih preglednikov ter 4 odposlancev k pomočniškim zborovanjem. 7. Predlogi po § 18. gremijalnih pravil, katere morajo člani vsaj 3 dni pred občnim zborom predložiti pismeno gremijalnemu načelniku. 8. Raznosterosti. Ker se vsled kratko odmerjenega časa zapisnik zadnjega občnega zbora na tem zborovanju ne more prečitati, je isti vsem članom do občnega zbora v gremijalnih pisarni na razpolago. V slučaju, da bi ta za 19. uro sklicani občni zbor ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor, ki sklepa veljavno in glede na število navzočih članov. — Predsednik: Vilko Weixl s. r.

Občni zbor gremija trgovcev za politični okraj Novo mesto se vrši dne 25. marca 1928 ob 1. uri popoldne v veliki posvetovalnici mestne občine v Novem mestu z običajnim dnevnim redom. — Gremij trgovcev za polit. okraj Novo mesto.

RAZNO.

Dopolnitev rumunskega trgovskega brodovja. — Posebna komisija ruskih plovbnih strokovnjakov je v svojem poročilu na vlado poudarjala nujno potrebo nabave 16 novih ladij za rumunsko trgovsko brodovje. Vlada je tem predlogom pritrdila. Za promet na spodnjem teku Donave bodo vstavili dva osebna parnika po 700 KS in dva po 800 KS, skupaj za ca 114 milijonov lejev. Za nadaljnjih 56 mil. lejev bodo napravili dva parnika na lopate za donavski promet; za 20 mil. lejev štiri tank-ladje in za 35 milijonov lejev 20 vlačilcev. Pridejo še druge reči zraven, vse skupaj 255 milijonov lejev. — Dalje bodo nabavili za rumunski pomorski promet pet novih tovornih parnikov po 6000 ton in s hitrostjo 10 milj; vsak teh parnikov bo stal 70 milijonov lejev. Nato tri potniške parnike po 170 milijonov lejev za proge Konstanca — Carigrad — Pirej — Aleksandrija ter Konstanca — Carigrad — Jafa. Vse te nakupe ladij, v skupnem znesku več kot ene milijarde lejev, bodo razpisali mednarodno. Torej bodo tudi že Rumuni prometovali v Egipt.

Demanti. Vrednost produkcije demantov v Južni Afriki je znašala v preteklem letu 12.400.000 funtov, za 1.700.000 funtov več kot v letu 1926. Aluvialna produkcija, ki obsega sedaj polovico skupne produkcije, se je pomnožila za 2.200.000 funtov, rudna produkcija je pa vsled restriktivne politike štirih velikih denarnih družb nazadovala za 500.000 funtov. Cene za aluvialne (naplavljenе) kamne so v preteklem letu v zvezi s pomnoženjo produkcije padle od 98 na 53 in pol šilinga za karat.

Ogrsko državno gospodarstvo. Po 19. mesečnem poročilu ogrskega finančnega ministrstva so dosegli vsi državni dohodki v mesecu januarju 80'9 mil. pengő, za 11'1 mil. več kot je bilo preračuneno. Za varstvo posojila Zveze narodov zaseženi dohodki so dali 28'1 mil. pengő, za 1'4 mil. pengő več kot v letu 1927.

Most čez Donavo med Bolgarijo in Rumunijo. Bolgarski delegat pri Mednarodni donavski komisiji je priobčil pred kratkim v »Slovo« članek, v katerem se zavzema za zgradbo velikega mosta čez Donavo pri Svištovu. Ta most bi vzpostavil direktno zvezo med Bolgarijo in Rumunijo, ki nimata doslej nobene direktne železniške zveze. Promet čez Donavo se je vršil doslej na zelo zamuden način s brodi.

Drobne vesti. — Čisti dobiček Češkoslovaške agrarne banke znaša 6.385.000 Kč in bodo izplačali iz njega 6-odstotno dividendo ali 24 Kč za delnico. Lani je bila dividenda 5-odstotna. — Z glavnico 28 milijonov švic. frankov je bila ustanovljena v Zürichu že naznanjena lino-lejska trustna družba. V trustu je združenih zaenkrat 10 družb: 7 nemških, 1 latvijska, 1 švedska in 1 švicarska. — Češkoslovaška je dosegla v Poljski zaščito označb za plzensko pivo in za češki hmelj. Torej je označba »plzensko pivo« dovoljena res le za tiste vrste, ki so v resnici izvarjene v plzenskem okraju na Češkem. Za hmelj velja isto. O boju za označbo piva smo že parkrat pisali. — Standard Oil Co se pogaja z nekim petrolejskim sindikatom v Venezueli (republika v Južni Ameriki) in bodo ustanovili nov petrolejski trust, ki bo prevzel venezuelske interese, seveda pod kontrolo Standard Oil Coe. Nova družba razpolaga s 6.250.000 aciri petrolejskega ozemlja in je zadobila s tem isti pomen kot ga ima Royal Dutch. Po ameriških cenitvah bo stopila Venezuela še letos na drugo mesto svetovnih producentov petroleja, takoj za U. S. A. in pred Rusijo in Mehiko. 1 acre = 40'468 arov. — Štiri v obratu se nahajajoče bolgarske sladkorne tovarne so napravile v pretekli seziji 400.000 met. stotov sladkorja. Od te količine so prodali velik del na Grško in v Turčijo. — Francoski senat je v teku ene popoldanske seje sprejel tricarinske dogovore, s Švico, z Belgijo in z Nemčijo. Še tekom noči so šle predloge nazaj na poslansko zbornico in jih je na predlog trgovskega ministra tudi ta sprejela. — Čisti dobiček Jugoslovske Narodne banke znaša 114 milijonov dinarjev, za 27 mil. več kot v letu 1926. — Severonemška zveza cementa je v boju za trge znižala ceno

cementa za 15 do 75 mark pri 10 tonah, zahodnonemška zveza pa do 60 mark pri 10 tonah. Po vsej Nemčiji se javlja to gibanje.

TRŽNA POROČILA.

Zateški in drugi hmelj. Po izkazu češkoslovaškega statističnega državnega urada so izvozili v januarju iz Čslov. vsega skupaj 13.079 stotov po 50 kg, uvozili so pa 402 stota po 50 kg. V Nemčijo je šlo 5387 stotov, v Avstrijo 2078, Poljsko 880 itd. Prišlo je pa iz Poljske 172 stotov, Avstrije 105, Jugoslavije 75 stotov itd. Od pričetka hmeljske sezone (1. sept. 1927) do 31. jan. 1928 je bilo eksportiranih skupno 142.925 stotov po 50 kg, importiranih pa 5228 stotov po 50 kg. Marsikomu se bo čudno zdelo, za kaj ima pri hmelju Čslov. zmeraj stot po 50 kg. To zato, ker so računali Nemci zmeraj stot po 100 funtov in z njimi tudi Čehi. Nemški funt je natančno pol kilograma in ga ne smemo zamenjati z angleškim, ki je 453,593 gramov, torej nekoliko manj kot nemški funt.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave 1500 komadov nalučnikov. — Predmetni pogoji so na vpogled pri gradbenem oddelku te direkcije. — Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 14. marca t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 20. marca t. l. ponudbe glede dobave 20.000 kg moke in delov koles. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 28. marca t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, odelenje za mornarico v Zemunu glede dobave 12.000 ton premoga; do 29. marca t. l. pa glede dobave 600 ton olja. — Dne 29. marca t. l. pri Komandi Vrbaske divizije, kemijske oblasti v Banjaluki glede dobave petroleja. — Dne 29. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 10.000 kg pisanih cunj za čiščenje. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo interesentom na

vpogled. — Dne 27. marca t. l. se bo vršila pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 50.000 komadov tračnih žebeljev in 1500 komadov spoj. — Predmetni pogoji so na vpogled pri gradbenem oddelku te direkcije.

Nabava 15.000 kg bencina. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani razpisuje pismeno dražbo za dobavo 15.000 kg bencina. Dražba bo dne 12. aprila 1928 ob 11. uri v pisarni poštne direkcije v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 2, soba št. 42. Jamčevina (5% ali, če je inozemec, 10 %) se mora položiti najkasneje do 10. ure na dan dražbe pri pomožnem uradu poštne direkcije v Ljubljani, soba št. 41, kjer se lahko vpogledajo in kupijo tudi pogoji.

Dobave. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 15.000 kg portland-cementa; do 22. marca t. l. pa glede zgradbe trinadstropne stanovanjske hiše na Rakeku. (Predmetni pogoji so na vpogled pri gradbenem oddelku

te direkcije.) Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 17. marca t. l. ponudbe glede dobave 1 krožne žage (Grubenholzkreissäge). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 19. marca t. l. pri Upravi radionice III. armijske oblasti v Skoplju glede dobave raznega materiala (papir, lepenka, svinčniki, šestila, trikotniki, risalni žebelji, baterije, električni kablji, električni vzorci itd.); dne 20. marca t. l. pa glede dobave kemikalij, kemijskih aparatov in posode. — Dne 24. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave raznega materiala (pločevine, žični žebelji, okroglo in ploščato železo, vijaki, ključavnice, zakovice, plošče za štedilnike, čopiči, klej itd.) ter glede dobave 500 kosar za premog; dne 31. marca t. l. pa glede dobave kalcinirane posode.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Trgovci!

je najboljšie
namizno olje.

Stalno v zalogi v veletrgovinah v Ljubljani.

Zastopnik:
I. Schuster, Ljubljana
Telefon 2649.

Brzjavlj: Krispercoloniale Ljubljana. - Telefon št. 2265.

ANT. KRISPER COLONIALE

Ljubljana.

Lastnika: ALOJZIJ LILLEG in JOS. VERLIČ.

Veletrgovina kolonijalne robe.

Velepražarna kave.

Mlini za dišave.

Zaloga špirta, raznega žganja in konjaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago. — Točna postrežba.

★ SALDA - KONTE ★

STRACE - JOURNALE

ŠOLSKÉ ZVEZKE, MAPE

ODJEMALNE KNJIŽICE

RISALNE BLOKE ITD.

nudi po izredno nizkih cenah

KNJIGOVESNICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE.

Pristni in pravi **Kavčičev** in pravi

Rastlinski želodčni liker

znan in priznani kot zanesljivo
domače zdravilo že nad 20 let,
izdeluje in dobavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija »FLORIAN«
(izdelovalec Edmund Kavčič)
družba z o. z. v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena
z originalnim podpisom:
za pristnost jamči:

Edmund Kavčič
Varujte se ponaredov, ki se prodajajo
namesto pristnega
Kavčičevega »Floriana«!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVLJENA 1900.

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto,
Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Gorica, Trst.

Brzjavni naslov:
Banka Ljubljana.

Tel. št. 2861, 2413,
2502, 2503.

Se priporoča za vse bančne posle.

Trajno in koristno, primerno darilo je
šivalni stroj

znamke

»GRITZNER« in »ADLER«

v raznih opremah. — Edino le pri

Josip Petelincu, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

Oglejte si razstavo brez obveznosti nakupa.

Tudi na obroke. — Večletna garancija. — Pouk v vezenju brezplačen.

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudniške vode.

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

VINOCE

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana
nudi

naifinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pridelke. — Raznovrstno
rudniško vodo.

Lastna pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA

TRG.-IND. D. D. Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, bročure, cenike, tabele, vabila, lepake, poselnice itd. * LASTNA KNJIGOVESNICA. * TELEFON. ŠT. 2552. GREGORČIČEVA 23

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelj in tiskarja: A. SEVER, Ljubljana.